

Zdenko Huzjan

rojen 13. septembra 1948 v Lendavi, je zaključil študij slikarstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. G. Stupici ter nato dveletni študij na slikarski specialki pri prof. J. Berniku. V letu 1988 mu je Univerza v Ljubljani podelila naziv Priznanje umetniških del in ga leta 1997 habilitirala v rednega profesorja za risanje in slikanje na Oddelku likovne pedagogike, Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani. Njegova risarska, grafična in slikarska dela, se nahajajo v pomembnih zbirkah sodobne umetnosti v Sloveniji in tujini.

Leta 1988 je za svoje umetniško snovanje prejel Nagrado Prešernovega sklada, leta 2002 stanovsko, Jakopičevo nagrado, leta 2005 Župančičevo nagrado za izjemne kulturne dosežke mesta Ljubljane ter v letu 2007 sorodno priznanje na področju kulture mesta Lendava / Lendva.

V samozaložbi je izdal tri pesniške zbirke: *Mačuhice* (pesmi, grafike) 1992, *Znamenja* (pesmi, risbe) 1993 in *Živalice* (pesmi, risbe) 1994.

Založba Littera picta je leta 1997 izdala izbor pesmi *Mačuhice* (pesmi, risbe) nato leta 2002 pesniško zbirko *Solea krema* (pesmi, risbe), leta 2006 pesniško zbirko *Priključki* (pesmi, risbe), ter leta 2007 zbirko *Zapestja* (pesmi, slike).

ZDENKO HUZJAN

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

»Tišinaste slike« Zdenka Huzjana

Ustvarjalna moč Zdenka Huzjana izhaja iz njegove izjemne občutljivosti za človeška stanja, kot so tesnoba, samota, ujetost v ždenje in težnja po zavetju. Takim stanjem so najbolj podvržena najbolj neobgljena in navzven nemočna bitja, zato si je umetnik kot svoj emblematski prototip in že kar »zaščitni znak« izoblikoval arhetipsko podobo ubogega zarodka ali žuželkastega bitja, ki čaka na preobrazbo, gnezdilca, ki zaseda svoj življenjski prostor na meji bivanja in nebivanja in s Huzjanovimi očmi vdano, a potrpežljivo strmi, čaka – in sanja. V desetletjih svoje bogate ustvarjalnosti nam je umetnik vcepil v zavest prepričljivo podobo takega življenja kot sočuten in hkrati neizprosni zagovornik in varuh življenja, nemočnih teles in hrepenečih duš.

Pot Huzjanovega slikarstva je pot skozi močvirske sloje in labirinte takih stanj in položajev ter prizorišč; slikarjev čopič s svojimi slikovitimi drhtljaji ali sunkovitejšimi in ostrimi obrisi sledi po njej umetnikovem mislim, spoznanjem in občutenjem. V temò in svetlobo takega dojetanja je Huzjan vnesel tudi meditiranja o medčloveških razmerjih, o materinstvu, ljubezni, milosti in svetosti. Posvečenosti takih vrednot je prilagodil tudi podobe konkretnjših ljudi, ki so videti v svoji brezčasnosti kot od pamtiveka, ter alegorično občutene prizore s prizvoki usodnega dogajanja in oltarne sakralnosti; med svoja bitja pa je poleg letečih homunkulov vnesel tudi izrecneje živalske podobe, od hipopotamusa in psa do najneznatnejših pričevalcev o skrajnih razsežnostih življenja.

Huzjanova umetnost je tako do kraja zavezana eksistencialni vsebini in je najbolj razkošna v svoji askezi, v bogastvu odenkov in življenjski trpkosti, ki jo izražajo tako »prekmursko« mračne kot z belo smrtno samoto prepojene barve. Njena neuničljivost je v moči izraza, povezanega s simbolno govorico, torej v živi prepričljivosti vsebine, ki je izrazito filozofsko-poetična in mistična. Zato ni čudno, da umetnika občudujejo tudi pesniški

ustvarjalci (naslov razstave »Tišinaste slike« je slikar povzel po oznaki Huzjanovih slik sorodno samotnega pesnika Daneta Zajca, ki je slikarja delo zelo cenil). Slikar je postal sčasoma tudi sam »tišinast« pesnik, njegove pesmi, izdane v več zbirkah, pa so z utripom svojih »sporočil« pravi ekvivalent umetnikovim slikam.

Huzjanove slike so bolečinske, tihe in samotne, prežarjene z notranjo lučjo, ki napolnjuje praznino. V svojem humanizmu, razširjenem na vsa živa bitja, so hkrati neobgljene in vzvišene, a v jedru trpko trpne, upajoče in hkrati brezupne, bdeče nad zamrlim dihanjem ne le slehernega, marveč vsakršnega življenja, ter intenzivno žive tudi v sozvočju s smrtjo. Tako kot ni Huzjanovo ustvarjalno življenje nikjer veselo, kaj šele hedonistično razcveteno, ni smrt pri njem nikoli tragično dokončna, kajti njegove prapostave so nemi stražarji, ki prisluškujejo najtišjim utripom svoje žive notranjosti in bdijo nad najtišjimi skrivnostmi tudi najbolj neopaženega obstoja med življenjem in smrtjo.

Zdenko Huzjan si ostaja v tem duhovnem razponu zvest skozi vsa desetletja svoje ustvarjalnosti, a vselej preseneča z novimi likovno-vsebinskimi odenki. Kot živi klasik slovenskega sodobnega slikarstva in dolgoletni profesor na ljubljanski Pedagoški fakulteti je za razstavo v počastitev dneva univerze, morda posebej za pogled mlajših ljubiteljev umetnosti, pripravil izbor svojih starejših slik iz osemdesetih in začetka devetdesetih let 20. stoletja, iz časa, ko se je ustvarjalno izoblikoval kot nespregledljivo močan ustvarjalec z arheološko, filozofsko, čustveno in fiziološko dojemljivimi notranjimi očmi. Z otožnimi očmi, ki dojemajo življenje duha, njegovo porajanje, vztrajanje in zamiranje, tudi v najbolj zakrnelem zemljskem tkivu in občutijo dragocenost in celo veličastnost obstoja v popolni odmaknjenosti, samoti in tišini.

Vabljeni na otvoritev slik prof. Zdenka Huzjana v Galerijo Pef na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani v ponedeljek, 5. 12. 2011, ob 12. uri.

Razstavo ob Tednu Univerze v Ljubljani bo otvoril dekan Pedagoške fakultete izr. prof. dr. Janez Krek.

Slikarja bo predstavil dr. Milček Komelj.

Slike bodo na ogled do 10. 1. 2012.